

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 szeptember 2. péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 203 SZÁM.

A szovjet kormány újabb jegyzéke a jugoszláv kormányhoz

(MOSZKVA. Agerpres.) A Tass-troda közli a szovjet kormány jegyzékét a jugoszláv kormányhoz.

Augusztus 20-án a jugoszláv kormány jegyzékét intézett a szovjet kormányhoz válaszképpen a szovjet kormány augusztus 11-i jegyzékére, amely a Szovjetunió álláspontját ismertette az Ausztriával szembeni jugoszláv követelések tekintetében, az osztrák békeszerződés vitájával kapcsolatban.

A szovjet kormány augusztus 29-i jegyzékében a következőket adta a jugoszláv kormányhoz:

„A szovjet kormány megkapta a jugoszláv kormány augusztus 20-i jegyzékét. A jugoszláv kormány új jegyzéke újabb szidalmakat és rágalmozó koholmányokat hord össze, azzal a céllal, hogy álcázza kétkulacsos politikáját és félrevezesse Jugoszlávia népeit.

A jugoszláv kormány, amelyet a szovjet kormány augusztus 11-i jegyzékében említett tagadhatatlan tények, mint a karinthiai szlovének érdekeinek és Jugoszlávia nemzeti jogainak árulóját lepleztek le, megpróbálja kitörölni árulásának nyomait és — hogy megszabaduljon a felelősségtől —, szokott hazudozó és rágalmozó módszeréhez folyamodik.

Nem a jugoszláv kormány meggyőzésére, amelynek régóta nincsen semmiféle meggyőződése és csupán nyegleti gazdának utasításai szerint cselekszik, hanem avégből, hogy lépje e kormány álcát és segítséget nyújtson Jugoszlávia népeinek, hogy megléthassák a jelenlegi jugoszláv kormány igazi arculatát, — a szovjet kormány szükségesnek tartja a következő megállapításokat tenni:

1

A jugoszláv kormány azt állítja, hogy Renner osztrák kancellárhoz intézett levelében Sztálin „garantálta az 1938-as osztrák határokat” (augusztus 3-i jugoszláv jegyzék), hogy Sztálin „minden segítséget megígért az osztrák—jugoszláv határ változatlan alakban való fenn tartására” és hogy a szovjet kormány emiatt nem támogathatta Jugoszlávia követelését Ausztria határainak kiigazítását és Szlovén-Karintáinak a Jugoszláv Köztársasághoz csatolása tekintetében.

Idézzük azt a levelet, amelyet Sztálin 1945. májusában Renner osztrák kancellárhoz intézett:

„K. Renner öccsellenciájának Ausztria kancellárjának. Tisztelt elvtárs, köszönöm április 15-i üzenetét. Semmi kétsége ne legyen afelől, hogy az Ön gondja Ausztria függetlensége, területi sérthetlensége és jóléte iránt, az én gondom is. A lehetőségek határain belül kész vagyok megadni minden segítséget, amire Ausztriának szüksége lehetne. Elnézést kérek a késedelmes válaszáért. I. V. Sztálin.”

Amint látható, Sztálin levelében szó sincs sem „Ausztria határainról”, sem pedig „Ausztria 1938. évi határainak biztosításáról” sem pedig „az osztrák határok módosíthatatlanságáról”, sem arról, hogy „az osztrák határokat nem fogják módosítani.” Mindezek a jugoszláv kormány koholmányai és hazugai.

Sztálin levelét két olyan körülmény tette szükségessé, amely felosztással és függetlenségének elvesztésével fenyegette Ausztriát.

Másfelől egyes brit körökben az a terv merült fel, hogy Ausztriát, Magyarország és Délnémetországot egy részét dunai monarchiában egyesítsék.

A szovjet kormány erősen szembeszállt ezzel a tervvel, kijelentve, hogy ez Ausztriát függetlenségének elvesztésével fenyegeti és hogy Ausztriának független államnak kell maradnia.

Másfelől egyes szláv országok nacionalista körében, beleértve Jugoszláviát is, azt a tervet javasolták, hogy osszák fel Ausztriát a szomszédos országok között. A szovjet kormány éppen olyan erővel szállt szembe ezzel a tervvel is, hangoztatva, hogy Ausztria felosztása reakciós intézkedés, amely elmentmond a demokratizmus amaz elvének, hogy Ausztriának meg kell tartania sértetlen állami létét.

Ezen az alapon íródott Sztálin levele.

A jugoszláv kormány úgy véli, hogy a nemzeti önrendelkezési jog elve csakis Jugoszláviára és a győztes nemzetekre alkalmazható. De így csak az imperialista elnyomás szellemében nevelt emberek gondolkozhatnak. Ezzel szemben, a demokratizmus abból az eszméből indul ki, hogy a nemzetek önrendelkezési jogának elvét az összes legyőzött nemzetekre is alkalmazni kell.

Eppen ebből az elvből indult ki a szovjet kormány, amikor visszautasította mind a dunai monarchia alakításának tervét, mind pedig Ausztria felosztásának tervét.

A szovjet kormány Ausztria területi sérthetlenségének elvét vallotta és vallja ma is. Vajjon azt jelenti-e ez, hogy a szovjet kormány az osztrák határok módosításának megengedhetetlen volta mellett foglalt állást és hogy nem tartotta lehetségesnek az osztrák határok Jugoszlávia javára történő kiigazítását? Valamely állam sérthetlenségének kérdése és „határai módosíthatatlanságának” kérdése két teljesen különálló kérdés. Csak olyan emberek, akik a marxizmus tanainak utolsó maradványait is elvetették, kotyvaszthatják össze ugyanabba a lábosba, ezeket a kérdéseket egy kalap alá vegyék. A szovjet kormány Lengyelország felosztása és valamennyi területnek egy egységes államban való egyesítése mellett nyilatkozott. Vajjon ebbe beleértendő az is, hogy ugyanabban az időben Lengyelország határait megváltozhatatlansága mellett nyilatkozott és nem tartotta lehetségesnek akkor Lengyelország határainak egy vagy más értelemben való kiigazítását. Nyilvánvalóan nem. A későbbi tények a lehető legvilágosabban beigazolták ezt.

Amikor az amerikai politikusok egy része Olaszország részleges felosztási tervét vetette fel, Sztálinnak Olaszországtól való elkülönítését kérve, a szovjet kormány az ilyen tervek ellen nyilatkozott, megvédve Olaszország sérthetlenségét. Vajjon azt jelenti, hogy a szovjet kormány Olaszország határainak megváltozhatatlansága

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

OKTÓBER 2 a Nemzetközi Békenap — a világ legyőzhetetlen békeerőinek hatalmas seregszemléje lesz

PÁRIS (Agerpres) — A Béke Világkongresszus Állandó Bizottsága az október 2-i nemzetközi békenappal kapcsolatban felhívást tett közzé.

A felhívás többek között rámutat arra — miként 1914 augusztusában és 1939 szeptemberében — ma is a világbékét veszélyeztetik. Nyereséges és uralomra vágyó emberek kis csoportja akadályozza meg a népek közötti békés megbeszéléseket és alárendelt kormányokat katonai szövetségekbe kényszerít. Ezek az emberek saját népeiket itélik nyomorúságra örökletes fegyverkezési versenyükkel. Fokozzák a népek kizsákmányolását és elnyomását. Ezek az emberek — hangsúlyozza a továbbiakban a felhívás — az

emberiséget véres háborúba szeretnék sodorni. Ma azonban nem 1914-et vagy 1939-et írunk, hanem a béke erői jelentősen megnövekedtek. A béke erői ma olyan hatalmasak, hogy lefoghatják az új háborús bűnösök kezét.

A felhívás leleplezi a háborús úszítókat, felszólítja a világ népeit, hogy az október 2-i Nemzetközi Békenap alkalmával minél szélesebb körben szerezzenek érvényt a Béke Híveinek Nemzetközi Kongresszusa határozatának. Október 2-ai új hatalmas lendületet ad a béke erőinek. A világ férfiai és női hatalmas tüntetések keretében juttatják kifejezésre a béke barátainak legyőzhetetlen erejét.

Egymásután omlanak össze a görög monarcho-fasiszták támadásai

A legutóbbi napok hadműveletei során több mint 26 ezer embert vesztettek a monarcho-fasiszták

SZABAD GÖRÖGORSZÁG. — (Agerpres.) A legutóbbi három nap alatt végrehajtott hadműveletek során a görög monarcho-fasiszta csapatok embervesztése 9000-re emelkedett. Ehhez hozzávéve a Vilsiben és Grammosznál elszenvedett veszteségeket a monarcho-fasiszták 26 ezer katonája pusztult el a legutóbbi támadások megkezdése óta.

Az angol-amerikai imperialisták szolgálatában álló görög monarcho-fasiszta kormány újabb seregeket vet harcha a demokrata csapatok ellen. A demokrata hadsereg hősie ellenállást fejt ki a számbeli fölényben lévő és korszerű amerikai fegyverekkel felszerelt fasiszta csapatokkal szemben.

A demokrata hadsereg parancsnokságának kezére került a grammoszi harcok során a monarcho-fasiszták egyik zászlóaljának titkos parancsa, amely fényt vet a fasiszta banditák barbár kegyetlenségeire. A parancs értelmében a demokrata hadsereg sebesült katonáit nem szabad elszállítani, hanem helyben agyon kell löni őket.

Ez a rendelet mindennél ékebben bizonyítja a Truman és Bevin-féle nyugati „demokrácia” vadállati jellegét. Nem kétséges, hogy ezt a parancsot a föltéti dühükben adták ki, hogy nyílt harcban nem tudják levérni a szabadságért küzdő görög népet.

Az „Ellas Press” jelentését továbbítja az Agerpres: A görög demokratikus hadsereg főhadiszállása jelenti: Grammosznál a hadműveletok teljes erővel folynak. Augusztus 29-én reggel az ellenség megkísérelte, hogy Plekati és Mavri-Batra helységeknél hadállásainkat elfoglalja. A demokrata hadsereg egységei megtámadták a monarcho-fasiszta csapatokat és súlyos veszteségeket okoztak nekik.

Hasonlóképpen visszautasítottuk az ellenségnek Komnien és Krisztoforosznál megkezdett támadásait, ahol hadállásaink b-

ior védői négy ízben utasították vissza a 8-ik monarcho-fasiszta hadosztály megismételt támadásait. A monarcho-fasiszták itt is súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az augusztus 29-iki hadműveleteket a tüzérség és légiőrtámogatja. A demokrata haderők két repülőgépet, az egyiket Kamenik, míg a másikat Batra körzetében lelőtték. A Krisztoforos-Achios körzetében a monarcho-fasiszták támadásai összeomlottak.

Az augusztus 29-i hadműveletek során az ellenség 235 katonája halt meg. Az ellenség 650 katonája megsebesült.

Az utóbbi 10 nap alatt a demokrata hadsereg egységeinek sikerült az ellenséges hadállások mögé behatolniuk és ottan hadműveleteikkel súlyos vesztesé-

geket okoznak a monarcho-fasisztáknak. Augusztus 27-én és 28-án a monarcho-fasiszták 72-ik brigádja egy gyalogos hadsereg 3 zászlóaljától támogatva Nerajda-Dovorina, Liszkovo-Dresztenisza körzetében megtámadták a demokrata hadsereg egységeit. A demokrata hadsereg visszaverte a monarcho-fasiszták támadásait és súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek.

Augusztus 27-én Nerajdától délre a demokrata hadsereg visszavetett két ellenséges egységet és Doboljana irányába megfutamtította a támadókat. A hadműveletek során az ellenség 54 halottat, 82 sebesültet vesztett, 17 monarcho-fasiszta katonája fogságba esett.

A hadműveletek tovább foly-

Közös listával vesz részt a választásokon az Osztrák Kommunista és Szocialista Párt

BÉCS. — (Agerpres.) Kétezer küldött részvételével tartotta meg értekezletét az Osztrák Kommunista Párt. Honner, az osztrák képviselőház alelnöke megnyitóbeszédében rámutatott az Osztrák Kommunista Pártnak a választások során ráháruló feladatokra.

Johan Koplenig elterjesztette jelentését a kommunista és a baloldali szocialista párt akcióközösségéről a választási előkészületek idejére.

A jelentés megvitatása alkalmával a szónokok egyöntetlően helye-

selték a két Párt közös választási blokkjának megalakítását. A Kommunista Pártnak ezt a javaslatát egész Ausztria dolgozó tömegei támogatják. Az utóbbi időben az osztrák munkásosztály ráddobott a jobboldali szocialista vezetők áruló politikájára.

Honner a felszólalásokra adott válaszában kijelentette, hogy az egységes választási blokk megalakítása nagyjelentőségű és hogy biztosra vehető a két párt választási győzelme.

Négy újabb várost szabadított fel a kínai néphadsereg

PEKING. — (Agerpres.) Az „Uj Kína” hírlapgyűléség jelentése szerint a középkínai szakaszon a felszabadított néphadsereg felszabadította Zsulkin-t, a Kinagzi-tartomány délekeleti részében lévő várost. A Kuomintang csapatai Fukien tartomány felé vonulnak vissza. Zsulkin az 1930-as paraszttorzadalom idején a forradalmi

kormány székvárosa volt. A Fukien tartományban a kínai néphadsereg Fucseu felszabadítása után felszabadította Czum-Cseu, Hwojan és Naman városokat. Az Északnyugati frontszakaszon Lancseutól délre 19 kilométerre a kínai néphadsereg felszabadította Ankeseni közsévidéket.

Szél fuvatlan nem indul

Megjegyzések Asztalos István könyvéhez

Néhány héttel ezelőtt jelent meg az Allami Könyvkiadó sorozatában Asztalos István kisregénye, a „Szél fuvatlan nem indul”. A könyv arról szól, hogy egy erdélyi vegyeslakosság faluban a kiszármányoló nagygazdák sovinizmust szítanak, verekedéseket provokálnak. Es tessék mindezt azért, hogy a vezetésükben lévő két szövetkezet egyesítését megakadályozzák. A kulákok, a megvesztegethető jegyzővel és annak méltó cimborájával, a sovinizsma pappal együtt, jól tudják, hogy ha a szövetkezet egyesül, a szövetkezeti vezetőségbe pedig dolgozó parasztszervezet kerülne, akkor a szövetkezet a szegényeket látja el, nem pedig őket. Ezt akarják minden áron meggátolni.

A kulákjurfang azonban nem ér célta. A falu román-magyar dolgozói már nem batorokálnak a sötétben. Ott van közöttük a munkásosztály élcsapata, a Párt. Mutatja nekik az utat, felvertezi őket tisztánlátással, szervezi, irányítja harcukat. A cselekmények központjában Bálint Pali Könyves áll, a helyi párttitkár. Világos fejű, tettekre kész ember, a Párt hűséges katonája, aki józan gondolkodással igazodik el a kulákmasterkedések bozótjaiban. A falu dolgozói a Párt vezetésével győzedelmesen vívják harcukat az osztályellenességgel. A nagygazdák és a jegyző szövetkezeti csalásai lelepleződnek, a két szövetkezet egyesül, a vezetőségbe dolgozó parasztszervezet kerülne.

Dióhéjban emmi a meséje Asztalos István kisregényének. A könyv jelentősége azonban túlnő a szikereszabott mesekereken. A demokratikus fejlődés sodrába került falvaink időszerű társadalmi, gazdasági problémái képezik a mesészöveg alapanyagát. Fokozza a könyv érdekelt az is, hogy a falu életvalóságait tükröző mesészövegből nagy és megcáfolhatatlan igazság kristályosodik ki: a falu dolgozói nincsenek magukra hagyva a kiszármányolókkal és fullajtárakkal folytatott harcukban. A munkásosztály harcos és bölcs pártja ott van velük. Bátorítja, okosítja őket, szeretettel osztja gondjaikat és az élet minden helyzetében hűséges irányító szövetségesként áll mellettük.

Ennek a nagyszerű igazságnak szépirodalmi kivetítése a szerző legnagyobb érdeme. Elindult az alkotó irodalom egyetlen igaz útján, a pártos irodalom, a szocialista realizmus útján. Népköztársaságunk magyar irodalmában az elsők közé tartozik, akik példaadó kezdeményezéssel ráleptek erre az útra. Asztalos István tróizmei fejlődésében új állomásra érkezett el azzal, hogy a falu életében a pusztulásra ítélt, elhaló elemek és az új, a jövőt jelentő elemek között dúló adáz harcban a munkásosztály pártjának döntő szerepét meggyőzően domborítja ki. Termékenyítő írói magatartás ez nemcsak az új tollak, hanem szemléletű tanácstalan: sód régebbi tollforgatók számára is. A falusi osztályharc kérdését megjelentető kisregény építő, tanulságos olvasmány. A falvak dolgozó népe harci ösztönzést, a további küzdelemben huzamosítható tanulságot meríthet belőle.

A könyv érdemeinek elismerése mellett azonban nem hallgathatjuk el az írói munka hiányosságait sem. Ez nem használja az olvasóknak, de magának a szerzőnek sem. Asztalos István kisregénye a minőség, a művészi megismerés szempontjából az igényesebb olvasóban komoly hiányérzetet kelt. A szerző nem mai életű

tró. Már legalább másfél évtizede tollforgató. Ez arra kötelezné, hogy magasabb művészi igényeket támasszon maga iránt. A szerző könyvében még mindig nem helyez kellő súlyt a művészi ábrázolásra, az emberek és történések megjelenítésére. Az olvasónak sokszor az az érzése támad, hogy az író nem mélyül el a valóságban, hanem megelégszik a felületen való mozgással. A pártos művészetnek nemcsak politikai tartalmában kell magasabbrendűnek lennie minden polgári művészetnél, hanem formájában is. Eppen a pártos műalkotóknak kell ügyelniük arra, hogy a magasrendű tartalom tökéletes formával párosuljon. A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének propaganda és agitációs igazgatóságán megtartott vitájában többek között irányító tanulságként szegte le:

„A műalkotás formája annál szebb, annál tökéletesebb, minél mélyebben hatol be az élet s az emberek lényegébe, minél élesebben látja meg a feladatokat,

fedez fel a haladásért és boldogulásért folytatott harc számosságát, minél magasabbrendű eszméket, minél magasabbrendű eszméket hirdet.”

Asztalos István könyvének legfőbb fogyatéka éppen az, hogy nem „hatol be az élet és az emberek lényegébe”. Elsősorban teljesen elhanyagolja a környezetrajzot. Az emberek így, mintha környezet nélkül, légüres térben mozognának. Ez a hiányosság csökkenti a történet életszerűségét és azt a képzetet váltja ki az olvasóból, hogy a műalkotás jegyzőkönyvszerű. Az alakok megrajzolásában is felületes a szerző: nem egyéni adottságokat, jellegzetességeket hordozó típusokat mutat be, hanem egyéni jegyek nélkül való társadalmi kategóriákat.

Az emberek külvilágban végmenő cselekedetei nem függetlenek a belső, tudati, érzelmi történéseiktől. Nos, ezekbe a belső történésekbe nem hatol be az író. Alakjait csak kívülről nézi. Kétségtelen vannak külső helyzetek, cselekedetek, amelyeknek fénye

bevilágít az emberbe, de emellett azonban léteznek olyan külső szituációk is, amelyek nem utalhatnak az ember belső történéseire, amelyben nem domborodhat ki az ember egyénisége, emberi tulajdonsága. Hajts Kalári embert alakja nemcsak abból áll, hogy szorgalmasan dolgozik vagy, hogy tojást akar adni a városi elvtársnőnek. Ebből az olvasó még nem tudja maga elé képzelni Kalári alakját: azt sem tudja alacsony-e, vagy magas, barna-e, vagy szőke, derűs tekintetű-e, vagy mogorva. A szerző nem jeleníti meg emberi alakjában. Ez a helyzet a mű főszereplőjének, Könyvesnek az esetében is. Az olvasó nem látja hűvös embernek éppen azt a központi figurát, akinek a legkrajzoltabbnak kellene lennie.

A megjelenítésnek ezt a fogyatéka nem öncélú formalizmusból vagy esztétizálásból rojok fel a szerzőnek, hanem azért, mert nagymértékben rontja a szándékában feltétlenül értékes mű hitelességét. Hiszen a művészet éppen akkor tölti be hivatás-

sdát, ha minél több embert győz meg és mozgósít építő harcra. Az élettelen, nem hűvös figurák cselekedetei, bonyodalmai csökkentik a mű olvasókra gyakorolandó hatását.

A szerző egyéb vonatkozásban is a kisebb ellenállás vonalán halad. Számára minden tul egyszerű. Innen adódik aztán az, hogy figurái mechanisztikusan szembenálló figurák. Akti kulák, az kulákkal tart, aki szegényparaszt az természetesen a szegényparasztok táborába tartozik. Inga-dozók, kulákbefolyás alatt álló dolgozó parasztszervezetek az egyetlen Mákó Gyurin kívül. Akti ismeri a falu kérdéseit, az tudja, hogy a falusi osztályviszonyok ennél bonyolultabbak. Asztalos a bonyolultságok felfedése a társadalmi-politikai háttérnek művészi ábrázolása helyett inkább pártos politikai véleményét tükrözteti a mesészövegben. Ez a módszer helyes lehet egy politikai előadásnál, vagy szónoklatnál, de a műalkotásban helytelen. A politikai tételek nyersebben jelentkezhetnek egy beszédben, mint a szépirodalmi művekben.

Mit csinált volna Asztalos István, ha az egyesítést kimondó szövetkezeti gyűlés alkalmával a kapu mellől nem Gangos kulák veje kiabál a nagygazdák érdekében, hanem — mondjuk — egy kulák befolyás alatt álló szegényparaszt? Ez a szituáció elkepezhető, mert reális. Falvainkban még sűrűn találkozhatunk öntudatlan szegényparasztokkal, akiket a kulákság befolyásol. Ezzel csak azt akarjuk mondani, hogy a falu élete bonyolultabb, mint ahogy Asztalos István ábrázolja. A művész feladata pedig éppen ennek a bonyolultságnak a kitapintása és felfedése a művészet eszközeivel.

Politikai hiányosságnak látjuk azt is, hogy az író a Párt irányító szerepének megmutatása mellett nem mutatja be a demokratikus tömegszervezetek harcait. A Párt irányító szerepét, vezető erejét éppen az domborítja ki, hogy népi demokratikus fejlődésünk során a tömegeket feljelő demokratikus szervezeteket irányítja. A faluban nem kizárólag a pártsszervezet néhány tagja harcol, hanem a tömegek élén állva irányítják a harcot. A tömegszervezetek teljes kiakpcsolása nemcsak politikai hiba, hanem a művészi megismerés fogyatéka is. A valóság hiteles művészi tükrözése megkívánja volna, hogy a szerző a tömegszervezetek szerepét ne hallgassa el. A Párt jövőt építő harcában a tömegszervezeteknek — mint transzmissziós szíjalknak — harcos támogatásáról, szervezeti keretéről nem mondhat le. A falu életében a Párt irányításával tehát fontos szerepük van. Ha az író ezt nem mutatja be, a falu valóságát hiányosan tükrözi.

A valóság tükrözése, a hűvös alakok megrajzolása tekintetében írónk sokat tanulhatna a szocialista realizmus szemléletétől áthatott szovjetirodalomból. A faluábrázolás nagyszerű példáját mutatja Solochov az „Uj barázdát szánt az eke” című remekművében. Solochov nem kerül meg a bonyolultságokat, hanem felfedi azokat. Figurái emberi mivoltukban jelentkeznek. Eppen ezért meggyőző és magával sodró műalkotás. Asztalos Istvánnak tanulnia kell a szovjetirodalom alkotásaiból. Eddigi fejlődése, politikai-ideológiai látásmódjának letisztulása biztosíték arra, hogy művészi teljesebb értékű művek alkotására is képes.

LAZAR JÓZSEF

ÚTBAN FELFELÉ...

Szép, aranyos, nyárvégi délután egy kövendi verandán. A kertekben gyümölcsöket rúznak, a szériun csépelnek, itt azonban e verőfényes, vadszőllombokkal fedett helyen a szegény parasztszervezet hetedik elemista fia és lányai egyéb munkával foglalkoznak. Középen, a hamvas szilvával telt tábla bonyolult egy balfis, vagy siederkéz. A többi tanult: ír, vagy mond valamit. Székecskéken sok-sok gyerek. A leg-

nagyobb széken a tanító néni.
— Mi ez? — kérjük — pótvizsga?
A szeptember juttatja a komor gondolatot eszünkbe.
A tanító néniel együtt egyszerre tiltakoznak mind! — Dehogy! Készülünk felvételre a vegyészeti iskolába.
A tét nagy, a verseny óriási. Százhatz ingyenes, teljes ellátásos hely van a tordai vegyészeti iskolában és minden aranyosvidéki, tordai, ludasi, marosmenti he-

tedikes kislány és kislány arról álmodik, hogy vegyész lesz. Forradalmi kor ez! Ezelőtt a szegényparaszt gyermeke iskola után, közben, vagy helyett libákat legeltetett, cselédnek ment, vagy ismétlőiskolában csücsült. Legjobb esetben pedig — varrodát járattak ki vele. Ma: Tordán, Dicsőben, Bukarestben, vagy Kolozsváron almérnökök akarnak lenni. És lesznek is! Szülők is szurkolnak a jókedvűen tanuló

gyerekeknek.
— Nehéz az algebra? — kérdező tőlük.
— Dehogy nehéz! A számtannál sokkal könnyebb! Hisz azért vannak a betűk, hogy egyszerű legyen, — felelik tiszta szemmel és józan paraszti ésszel.
Csodálkozunk, de arra nincs időnk. Az idő rohan velünk s benne vannak a gyerekek is... Szeptember tizenkilencedikén lesz a vizsga. Es aztán pár nap múlva eredménykiírdetés.
(—és)

A budapesti nemzetközi ifjusági zeneversenyek

A szólóénekesek és énekkarok díjait a szovjet művészek nyerték el

A Világifjusági Találkozó a fiatalok számára nemcsak a sportban, de a zenében is összemerített erejét. A nemes vetélkedés az énekes művészetek versenyével kezdődött és az irányban már kialakultak az eredmények. A szovjet művészek hét díjat nyertek az énekesversenyeken, ami a szovjet énektanítás nagy és fölényes diadalát jelenti. A jövő énekművészei versengésének a budapesti Zeneművészeti Főiskola díszterme volt a színhelye, ahol tizenhét énekes és pedig tíz nő és nyolc férfi mutatta be tudását és tehetségét, akik mind fiatalabbak voltak harminc évesnél. Sorshuzás után kerültek egymás után a dobogóra a bizottság elé. A versenyek nyilvánosak voltak és késő éjjeli órákig tartottak nagyszámú érdeklődő jelenlétében. A versenyeken résztvevők közül a szovjet énekesek voltak az élen. A budapesti bírálóbizottság kiemeli a szovjet énekesek hű és ujszerű előadását, nagyszerű formálóképességét, bensőséges előadásmódjukat és remek technikájukat. A szovjetének pedagógiai eredményeiből rengeteget tanulhattak a budapestiek.

Az egyéni énekesversenyeken hét szovjet művész vett részt és mind megérdemelte volna az első díjat. Ezért volt az, hogy a nőnekeseknél az első díjat három versenyző, Doluhanova, Fiersova és Szmolenszkaja között kellett elosztani. A második díjat is Csavdar és Zvdzjena énekesnők között osztották meg, míg a harmadikat a bolgár Jordanova és a finn Aarika kapták. Doluhanova gyönyörű mezoszopránja és előadásmódja Basilides Máriaéra emlékeztet. Fiersova Mozart Allójájával tűnt ki, míg Szmolenszkaja egy Aida áriában remekelt. Ritkaságosságú Aarika és Jordanova hanganyaga is.

A férfiénekesek közül az első díjat a Moszkvai Nagy Szmáthás basszistájának, Petrovnek ítéltek. Második helyre a szovjet Bugajev és magyar Gera István tenoristák kerültek. Harmadik díjat Damjanov szovjet basszbaritonista és Ljadiezs lengyel basszista kapták. A versenyeken résztvevő kórusok olyan nagy

számmal vettek részt és minőségileg olyan kiválóak voltak, hogy két napra volt szükség, míg mind sorra kerülhettek. Ismerve a magyar közönség fejlett kórusműveltségét, érhető az a meleg érdeklődés, mellyel a klasszikus karversenyeket kísérték. A döntőbe került tizenkilenc énekkar közül a bíráló bizottság egyhangú döntése alapján első lett a Sztálinról elnevezett moszkvai autógyár ifjusági kórusa. A második díjat a bolgár főiskolai kórus, a harmadikat pedig a budapesti Brunswick Teréz Övönöképző együttese kapta. Negyedik helyre került a katóvici zenei liceum vegyeskara. A gyermekkarok közül első díjjal tüntették ki a bolgár Uttöröket.

Külön versenyszámot képeztek a népi dalversenyek, melynek első díját remek román népdalokkal és kitűnő előadásmódjával a bulkaresti CFR—Grivita együttese vitte el, míg második helyre a csehszlovákok és a harmadikra Izrael dalosai jutott.

A táncversenyeknek is több csoportja volt. A népi csoporttánc első díja megosztódott a Szovjetunió és a Bolgár Népköztársaság táncgyűjtésai között. A második helyre a bolgár, lengyel és indonéz tánc csoportok kerültek, míg a harmadik díjra a koreai, csehszlovákiai és albániai népi táncosokat érdemesítették.

A balletverseny első díjait a Szovjetunió remek táncosai: Lisesszkaja, Farmanjan, Druclikova és Kodratov nyerték el, míg a második és harmadik díjakat a Magyar Népköztársaság táncosainak ítéltek oda.

A szólótáncosok első díjat a szovjet Ismailova és Galja kapta, a második helyre a szovjet Konsztantin Loladzse, a koreai Anszenszi és a Mongol Köztársasági Buluchu nyerték. A harmadik helyre kerültek: Leonid Svaskin (szovjet) és a koreai Sin-Chibeg-Fen.

A hangszeres versenyek még folynak, azok eredményei csak ezután kerülnek majd nyilvánosságra.
(L)

Meggyorsítják a gabonabegyűjtési és betakarítási munkálatokat

az egyetemi hallgatók elhelyezésére

BUKAREST. — (Agerpres.) Az Állami Gabonabegyűjtési Bizottság augusztus 30-án, kedden reggel, Stelian Tanasescu helyettes belügyminiszter elnöklésével értekezletet tartott. A Bizottság megtárgyalta a buza, zab, rozs és árpa begyűjtési munkálatokkal kapcsolatos jelentéseket és határozatot hozott a gabonabegyűjtési terv időben való teljesítésére. Az Állami Gabonabegyűjtési Bizottság határozata a szállítók meggyorsítására, a gabonabegyűjtési munkálatok ellenőrzésére és a gabona elraktározására, a cséplőgépeknek szükséges üzemanyag időben való elszállítására, a gabonának a szélre való hordására stb. vonatkozik. Az Állami Gabonabegyűjtési Bizottság az értekezleten meg-

állapította, hogy egyes megyék, mint Krassó, Csík, Udvarhely, Háromszék, Maros-Torda és Torda-Aranyos, elmaradtak az aratási és cséplési munkálatokkal és ezért megtették a szükséges intézkedéseket arra, hogy a gabonabegyűjtési munkálatok ezekben a megyékben is meggyorsuljanak. Az értekezleten résztvevő bizottsági tagok újlag kihangsúlyozták a RMP szervezetek, a megyei, járási és községi ideiglenes bizottságok állandó segítségét, a begyűjtési bizottságok fáradhatatlan munkáját az egész ország területén, valamint a szegény- és középföldművelés lelkesedését, amely a legszebb bizonyítéka annak, hogy megértették hazafias kötelességüket és eladják az államnak gabonafelcsélezteiket.

batételének bármilyen esetben helye van akkor, ha az adókihágás különösen az élelmiszeriparban tevékenykedő kereskedők által gyakorolt vásárlási jegyzék (bon) ki nem adásából származik. A pénzügyminisztérium körrendelete hangsúlyozza, hogy elvben csak a tulajdonképpeni adókihágást megállapító jegyzőkönyvet kell megküldeni az ügyészségnek és figyelembe kell venni az adókihágás vagy adóeltitkolás módját és ennek kihatását a többi adónemekre, mert sok esetben az adókihágások állandóan visszatérő jellegűek és büncselekménnyé válnak egyes adófizetőknel.

A tanügyi reform megnyitotta a főiskolák kapuit a munkás- és földműves-származású ifjak előtt. Tehetséges fiatalok kalodáltak el a multban, mert nem tudták megfizetni az egyetemi tandíjakat. A főiskolák látogatása a kiváltságosok joga volt. Ma más a helyzet. A dolgozók állama biztosítja a dolgozók fiatalok fejlődését, taníttatását. Az egyetemi hallgatók létszáma örömdetesen megnövekedett. A fiataloknak lakások keltenek, ahol tanulhatnak, képezhetik magukat. Kolozsvár lakosai meg kell értsék a helyzetet. Az egyetemi hallgatók segítségére kell sies-

senek. Majdnem minden család képes arra, hogy egy, vagy két személyt befogadjon. Ahol nehézségek vannak, ott le kell küzdeni azokat. Az egyetemi hallgatók a jövő szakemberei, a boldog jövő építéséhez pedig szakemberekre van szükség. Így tehát, aki egyetemi hallgatót fogad be családjába, a boldog jövő építését mozdítja elő. Az ideiglenes bizottság felhívása: a dolgozó nép kérése a dolgozó néphez. A város lakosai mindent el kell kövessenek, hogy ezt a kérést tökéletes mértékben teljesítsék.

Megalakult a Munkavédelmi Bizottság

BUKAREST. — (Agerpres.) A munka- és népjólétiügyi minisztérium mellett nemrégiben megalakult a Munkavédelmi Bizottság. Az újonnan megalakult Munkavédelmi Bizottságnak az a feladata, hogy az összes tevékenység irányítsa és összehangba hozza a munkavédelemről szóló törvény rendelkezéseit. A Munkavédelmi Bizottság mellett az Országos Szakszervezeti Tanács által megválasztott szakszervezeti tagokból

álló ellenőrző testület működik, amelynek tagjai előzőleg különleges iskola előadásain kiképzésben részesülnek. A munka védelme műszaki ellenőreinek kiképzésére szolgáló iskola ünnepélyes megnyitását ma, szeptember 1-én reggel 9 órakor tartották meg a fővárosi Szaktanács székházában, amelyen Luca László, a RMP Központi Vezetőségének titkára, helyettes miniszterelnök, pénzügyminiszter ünnepi beszédet mondott.

MIKOR KEZDŐDNEK A FELVÉTELI VIZSGÁK AZ EGYETEMEKEN ÉS A FŐISKOLÁKON?

A közoktatásügyi minisztérium mellett működő felsőoktatási igazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy az ország összes egyetemének valamennyi Káán és felsőfokú intézetében a felvételi vizsgák 1949 szeptember 5-én, hétfőn reggel kezdődnek. A felvételi vizsgákra szeptember 3-ig, szombat délig iratkozhatnak be azok, akik egyetemi központtal nem rendelkező megyékben laknak, valamint azok, akik ősszel szerzik meg a középfokú iskola elvégzéséről szóló bizonyítványt. Az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgák írásbeli vizsgákkal kezdődnek, amely után szóbeli következik. A vizsgák megtartásának pontos idejét, valamint a tantárgyakat az egyetemek és főiskolák hirdetőtáblákon közlik a jelöltekkel. A közoktatásügyi minisztérium közleménye figyelmezteti az érdekelteket, hogy egyetlen egy jelölt sem állhat felvételi vizsgára, ha nem nyújtotta be az előző közleményekben felsorolt okmányokat és ha nem fizette be a 100 lej felvételi vizsgadíjat.

A városi ideiglenes bizottság közleménye

A két kolozsvári egyetem hallgatóinak létszáma — a tanügyi reform során, mely lehetőséget adott a munkás- és szegényparasztszármazású ifjaknak, hogy főiskolai tanulmányokat végezzenek, egy jobb jövőt válsítsanak meg maguknak — annyira megnövekedett, hogy elhelyezésükre elégtelenek saját diákhonaik. E nehéz helyzet és városunk túlszűfolttsága miatt az ideiglenes bizottság kéri Kolozsvár minden lakosát, hogy a mai idők magaslatára emelkedve és az azok iránti szocialista összetartástól áthatva, akiket azért nevel fiatal államunk, hogy a széles népi tömegek között megvessék a szocialista társadalom alapjait — fogadjanak családjukba egy vagy két egyetemi hallgatót fiaik és leányaik mellé, készfizes ellenében. Városunkban ez az egyetlen lehetősége az egyetemi hallgatók elhelyezésének. Felhívjuk azoknak a lakosoknak figyelmét, akiknek lehetőségük van arra, hogy diákokat vegyenek magukhoz —, hogy önkéntesen jelentkezzenek a Diákjóléti Központ Molotov-út 1 szám alatti helyiségében, a volt Városházával szemben. Ott ahol nem értik meg ezt a felhívást, az ideiglenes bizottság illetékes szervein keresztül, az igazság szellemétől vezérelve fogja a hajléktalan egyetemi hallgatókat elhelyezni. KOLOZSVAR VÁROS IDEIGLENES BIZOTTSÁGA

Bíróság elé állítják azokat, akik ellen adókihágási jegyzőkönyvet vettek fel

BUKAREST. — (Agerpres.) A pénzügyminisztérium az adóügyi kihágás miatt felvett jegyzőkönyvek alapján megindítandó bünvádi eljárás folyamatba-tételével kapcsolatban a következő körlevelet küldötte meg az ideiglenes bizottság mellett működő pénzügyi ügyosztályoknak: Azokat az adóügyi kihágási jegyzőkönyvet, amelyeket mezőgazdasági kistermelők ellen vettek fel, a pénzügyi ügy-

osztályok és adóügyi körzetek csak igen kevés esetben tegyék át az ügyészségekhez, mégpedig csak abban az esetben, ha az adókihágás igen nagy mérvű és rosszindulatból, vagy szándékos kosságból származik annak elkövetése. Ezekben az esetekben ugyanis a kihágást elkövető mezőgazdasági kistermelők a törvényes rendelkezések ismeretében hiányában követték el az adókihágást. A bünvádi eljárás folyamat-

Mától kezdve lehet benyújtani az önmegadóztatási nyilatkozatokat

BUKAREST (Agerpres) — Ma, szeptember 1-én kezdődik meg a kereskedők, nagy- és kisiparosok, valamint ezekkel egyenjogú adófizetők önmegadóztatási nyilatkozatának benyújtása, az augusztus hónapban elért jövedelmekről. Az adó kiszámítása ugyanúgy történik, mint eddig a lakosság jövedelmének megadóztatásáról szóló törvény rendelkezéseinek értelmében. Az önmegadóztatási nyilatkozatok benyújtásának utolsó határideje szeptember 10-a.

A Herbák János-művek dolgozóinak felhívása Kolozs megye munkásságához

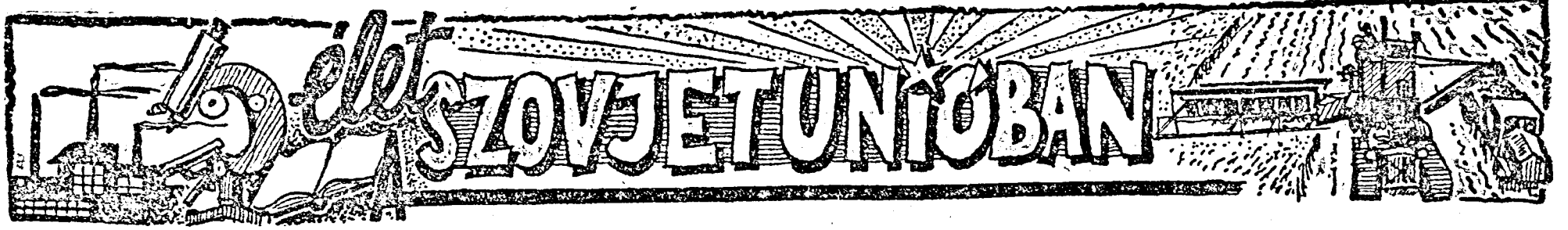
Uj győzelmekkel köszöntjük November 7-ét!

KOLOZSVAR — A „Herbák János“ művek dolgozói pár héttel ezelőtt elhatározták, hogy 1949. évi előirányzatukat November 7-re, a Nagy Októberi Forradalom 32-ik évfordulójára teljesítik. A Herbák-gyár dolgozói, kiemelezve munkájukat, versenyfelhívással fordultak Kolozsvár és Kolozs megye összes dolgozóihoz. Elvtársak! Augusztus 23. tiszteletére komoly eredményeket sikerült elérnünk Állami Tervünk időelőtti teljesítéséért. Pártunk vezetésével számos hiányosságot küszöböltünk ki munkánkból. A Pártunk által kiadott jelszót valóra váltottuk: fokozott munkateljesítményekkel fogadtuk Augusztus 23-át, Románia nemzeti felszabadulásának napját. Most, amikor eredménnyel befejeztük ezt a kampányt, újabb feladatok állnak előttünk. „Mindont a Terv időelőtti teljesítéséért“ jelszó köré csoportosítva erőnket, úgy, ahogyan Pártunk tanított, amint a szovjet munkások tapasztalata tanít és országunk össz munkássága megköveteli tőlünk, fokozott erővel folytatjuk a harcot az Állami Tervünk sikeréért. November 7. tiszteletére, mi, a kolozsvári „Herbák János“ művek munkásai, technikusai és tisztviselői kötelezettséget vállaltunk, hogy November 7-ig 1949. évi előirányzatunkat megvalósítsuk. Újabb termelési győzelmekkel akarjuk ünnepegni a Nagy Októberi Forradalom 32-ik évfordulóját, tudva azt, hogy a termelés emelésével, a Terv időelőtti teljesítésével, megerősítjük a nemzetközi proletárium győzelmét is. Ebben a munkában komoly eredményeket értünk el, azonban sok hiányosságot kell még kiküszöbölnünk. Eredményeinket még sorolhatjuk, hogy a Tornacipó-osztály a vállalt mennyiséget logyártotta. Varróink az Augusztus 23. tiszte-

letére vállalt átszervezéseket megvalósították a az elmaradt 16.000 párat 9800-ra csökkentették. A túlórákat jelentős mértékben sikerült kiküszöbölni és az alja osztáyon most már teljes kapacitással dolgoznak. A versenykollektívák rendszeresen ellenőrzik a munkamenetet és ennek eredményeképpen a versenyzászlót állandóan újabb csoportok nyerik el. Hiányosságaink közé tartozik, hogy gyártmányaink minőségének megjavítása nincsen arányban a mennyiség emelkedésével. Minőségi ellenőreink fokozott gondot kell fordítsanak a minőség feljavítására. A kóséseket nem sikerült kiküszöbölni, az egyéni versenyeket pedig nem tudtuk a kívánt mértékben kiépíteni. Elhatároztuk, hogy a legsürgősebben kiküszöböljük ezeket a hiányosságokat. Elvtársak és elvtársnők! Kolozsvári és kolozsmegyei üzemek és vállalatok munkásai technikusai és tisztviselői. November 7. tiszteletére dolgozzatok még nagyobb, még hatalmasabb lendülettel a vállalt kötelezettségek megvalósításáért és túlszárnyalásért. Elemozzátok alaposan elért eredményeitekkel és idejében küszöböljétek ki a hiányosságokat, újabb termelési győzelmekkel ünnepeve November 7-ét. Hozzájárulunk ezzel a szocializmus felépítéséért és a béke védelméért vívott harchoz, amelynek élén a Szovjetunió áll. Előre Pártunk vezetésével újabb győzelmek felé! Ellen a Szovjetunió, a népek felszabadítója, nemzet függetlenségünk védelmezője! Ellen a világ összes dolgozóinak lángszó vezetője és tanítója, a népek békejének féltője nem ismerő harcosa J. V. Sztálin!

A TERV HIREI:

VÖRÖS ACEL Az acélöntőde dolgozói kötelezettséget vállaltak, hogy augusztus 23. tiszteletére az októberi előirányzatot teljesítik a fel szabadulás napjáig. Fokozott lendülettel dolgozva, vállalkukat négy nappal a határidő előtt teljesítették. Így augusztus 20-tól kezdve novemberre dolgoznak. A versenyek során kitüntek Pukanschi Anton, Klein Ottó, Cernea Adolf és Dajica Petru. Jelentős sikert értek el a Siemens-Martin kemence olvasztói is. A munka alapos megszervezésével augusztus hó első 18 napján körülbelül 3.500.000 lejes megtakarítást értek el. A kereskedelmi-vas hengeredésben a második váltás tünt ki, ahol Krakauer Adolf csoportja 47 százalékkal haladta meg a normát. Milka Gheorghe mester második váltása 21 százalékos normadöntést ért el. Kitüntek még Sanescu Marian és Angholescu Pavel hengerelők. SEPSISZENTGYÖRGY A sepsiszentgyörgyi dohánygyár munkásai augusztus 23-án tiszteletre versenyben állottak. Munkavállalásukban fogadták, hogy az augusztusi munkatervet 23-ára befejezzik. Vállalkukat augusztus 20-ig 100,68 százalékosan teljesítették. A sepsiszentgyörgyi dohánygyár az augusztus 23-ára rendezett szocialista munkaversenyben az egész ország területén az első helyen áll. Az eredmény eléréséhez a gyár különböző munkacsoportjai egyaránt hozzájárultak. Így a pipadohányt csomagoló csoport 63,31 százalékos eredményt ért el. Szép eredményeket értek el a cigarttágyártó csoportok ahol a következők tüntek ki: a 4-es számú gépnél Filipp Gergely csoportja 62 százalékos, az 1-es számú gépnél Reucz István csoportja 53 százalékos, a 3-as számú gépnél Gecző András csoportja 51,5 százalékos, a 8-as számú gépnél Todor László csoportja 50,5 százalékos túlteljesítéssel.

A „Georgi Dimitrov” kolhoz dolgozói nagyszerű eredményeket értek el — követendő példát mutatnak

Mukacevo (Munkács) közelében, az egykor Scherborn gróf tulajdonát képező földeken alakult meg Szovjet-Kárpátalja egyik első kolhoza. Ez a kolhoz Georgi Dimitrov nevét viseli. Ebben a kolhozban tömörültek az ősidők óta ittlakó ukrán parasztok, azokkal a bolgár paraszttal együtt, akik egykor jobb

életlehetőség reményében vándoroltak erre a vidékre. Ezek a bolgár parasztok hosszú ideig nyomorúságos, nélkülözésektel telik körülmények között éltek. A szovjet rendszer azonban gyökeresen megváltoztatta életüket.

A kolhoz már megalakulásának évében

bőséges termést

ért el, és ez nagyszerű életlehetőségeket biztosított a volt szeléreknél és a nyomorúságban tengődött szegényparasztnak. Pencso Pancsev csoportvezető már az első évben hektáronként 7450 kiló kukoricatermést takarított be. Ezért a Szocialista Munka Hőse kitüntetést kapta meg a kormánytól. Pencso Pancsev fiatalember, akinek mellett

már a „Vörös Csillag” kitüntetése és a Lenin érdemrend díszítik. Energikus újítója a kolhozoknak. Nagyszerű példáját, a többi kolhozok számos brigádvezetője is követte.

Kárpátalja sovány földje soha nem adott ilyen bőséges hozamú termést, mint ma, amikor a földet

kollektív munkával

művelik meg. Az elmúlt évben Pencsov még jobb eredményeket ért el, mert hektáronként 20 ezer kiló tengerit sikerült betakarítani. A kolhoz többi munkacsoporthoz hasonlóan, tengeri és szőlőtermés eredményeket ért el. Agafia Zvarics, Pencso Oztovcov, Denjo Pejjev, Jordán Lizov csoportvezetők a Szocialista Munka Hőse kitüntetést kapták.

A kolhozparasztnak munkája átalakította, termékenyvé tette a sovány földet. A kolhozparasztnak virágzó életet biztosítanak a Kárpátalja-i parasztnak tömegeknek. A „Georgi Dimitrov” kolhoz tapasztalatai követendő példát jelentenek Szovjet-Kárpátalja egész parasztságára számára. Munkács vidékén ma már nemcsak egy, hanem 80 kolhoz van. Beregovszki vidékén az összes parasztnak kollektív gazdaságokba tömörültek. Kárpátalja területén ma már több, mint 500 kolhoz működik.

A szovjet állam nagy segítséget nyújt Kárpátalja kolhozokba tömörült parasztságának. A kolhoz szántóföldjeit traktorokkal művelik meg és mindenütt

A LEHALADOTTABB mezőgazdasági módszereket alkalmazják. A „Georgi Dimitrov”

kolhoz parasztnak szoros kapcsolatot tartanak fenn a Bolgár Népköztársaság Szeletrin körzetében lévő Babuk község „Kalapács” nevű mezőgazdasági szövetkezetbe tömörült dolgozó paraszttal. A kárpátaljai bolgár parasztnak néhány nappal ezelőtt levelet küldtek bulgáriai barátaiknak, ebben többek között a következőket írták: „1948-ban a mi kolhozunk, a „Georgi Dimitrov” kolhoz nagy sikereket ért el, mert minden bevetett területen hektáronként átlag 2600 kiló búzát, 9000 kiló tengerit, 51.300 kiló krumplit és 7200 kiló szőlőt takarítottunk be. Kárpátalja földje sohasem hozott ilyen bőséges terméshozamot, és ma sem nyújthatna volna, ha a régi, elavult, egyéni munkamódszerekkel műveltük volna meg a földet és ha a parasztságot hön szerető szovjet államunk nem segítette volna gépekkel, hitelekkel, műtrágyával és szakképzett mezőgazdasági emberekkel munkánkat.

A bőséges terméshozamok a kolhozparasztnak részére virágzó életet teremtetek. Kolhozunk tagjai 1948-ban minden elvégzett munkanapért fejéenként 7 kiló búzát, 10 kiló krumplit,

nagymennyiségű zöldséget és bort, továbbá 35 rubel készpénzt kaptak. Mihail Paszja kolhozparaszt családjá 500 munkanapot teljesített, ezért összesen 3500 kiló gabonát, 500 kiló burgonyát, sok zöldséget és közel 20 ezer rubel készpénzösszeget kapott. Ebben az évben tovább folytatjuk a harcot a még magasabb színvonalú terméshozamok elérésére. Azt akarjuk, hogy hektáronként 3500 kiló búzát, 11 ezer kiló kukoricát és 53 ezer kiló krumplit termelhesünk.”

Három évvel ezelőtt létesült a „Georgi Dimitrov” kolhoz. Tavaly a kolhozparasztnak a közös gazdaságok fejlesztésére másfél millió rubelt fordítottak, ebből az összegből klubot, istállót, kukoricaszárítót és magtárakat építettek. Ebben az évben a kolhozparasztnak 80 állat befogadására alkalmas istállót, 300 sertés befogadására alkalmas ólat, egy garázst, a mezőgazdasági gépek megvásárlásához szükséges csúrt és más épületeket emelnek. (Agerpres.)

Szocialista verseny indult a Szovjetunió két köztársasága között

A Tadzsik és Üzbég Szocialista Köztársaságok építkezési iparában dolgozó munkások szocialista versenymegállapodást kötöttek egymással.

A Tadzsik Szocialista Szovjet Köztársaság minisztertanácsa mellett működő építkezésiipari minisztérium vezérigazgatósága kötelezettséget vállalt, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulójaig az egész évi tervet teljesíti, továbbá a tervelőirányzatokon felül 52 millió darab téglát, 270 ezer darab cserepet és 1200 tonna meszet termel. Ugyanakkor 5 százalékkal emeli a termelőkenységet, tíz százalékkal a finom minőségű árúk termelését és 3,5 százalékkal csökkenti az önköltségi árat.

Az Üzbég Szocialista Tanácsköztársaság építkezésiügyi minisztériuma elhatározta, hogy december 5-ig, a Sztálini Alkotmány napjáig teljesíti a tervet, és pedig eddig az időpontig hat és fél millió téglát, 1000 tonna meszet és 500 tonna cserepet gyárt a tervelőirásokon felül.

45 kiló méz egy méhcsaládtól

A szovjet állam támogatása révén rohamtempóban születnek újjá a kolhozok méhészetei. Pszkov környékén csak az utolsó években 5000 méhcsaládot és több vagon berendezést, felszerelést hoztak a méhészetek számára. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek az állami hitelek segítségével több mint 500

méhészetet szerveztek. Az elmúlt évben a polszinszki körzetben lévő „Vörös Világítótorony” termelőszövetkezet kiváló méhész, Sztjepanov, mintegy 45 kg. mézet nyert minden egyes méhcsalád után. Hasonlóan szép eredményeket értek el a povszki defovszki, az asztrovszki és más körzetek méhészei is.

90.000 tonna szén megtakarítást értek el a szovjet fűtők

A szovjet vasutak déli vidékein dolgozó fűtők példamutató hazafias megmozdulást kezdeményeztek. Miközben szocialista versenyt indítottak a tüke forgalmának meggyorsítása érdekében, elhatározták, hogy az év végéig 110 ezer tonna szénmegtakarítást érnek el.

A feladatvállalás után a fű-

tők a szovjet kormánytól azt kérték, hogy a megtakarított szén a nemzetgazdaság fejlesztésének céljaira fordítsák. A szovjet fűtők nagy lendülettel készülnek a vasuti munkásnapra, amelynek tiszteletére eddig 90 ezer tonna szénmegtakarítást értek el.

A Lozovo-Jegorov, Motusko-

Galenko és más vasuti körzetek fűtőházainak fűtői szintén nagymennyiségű fűtőanyagmegtakarítást értek el. A fűtőházak munkásai új módszert dolgoztak ki a mozdonyok fűtőanyagellátására és ezzel az eljárással 11 százalékos fűtőanyagmegtakarítást értek el.

Csirkegyár

Ameddig a szem ellát, mindenütt ugyanaz a kép: fából és kőből épült tyúktréceek. Mintha virágos mezőn lennének, fehér, barna, sárga, rozsdaszínű foltokkal tele az egész vidék. De ez a „virágos mező” mozog és csipog.

Csirkevárnak nevezik ezt a községet a Moszkva környéki zágorzski járásban. Itt van a Szovjetunió legnagyobb csirkefarmja telepe, amelynek híre eljutott Moszkva környékén jóval túl nyugatra, egészen Ivovig, keletre pedig Vladivosztokig. A föld egyhatod részéről, a Szovjetunió különböző vidékeiről idejönnek a csirkefarmvezetők, hogy tanuljanak és vásároljanak. Mert Csirkevárosban „termelik” a legkifinomított tyúkfajtákat.

Ez a tyúktenyésztő gazdaság gondoskodik arról, hogy Moszkvát ellássák a szükséges tojásmennyiséggel, hogy a főváros élelmiszerüzletét minden nap megkapják azt a nagymennyiségű csirkét, amelyre a sokmillió Moszkva lakosságának szüksége van és Csirkeváros gondoskodik arról is, hogy a Szovjetunió kolhozainak tyúkfarmjai megkapják a tenyésztés fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges nemesített tyúk- és kakasfajtákat.

Különösen nagy jelentősége van Csirkevárosnak most a hároméves állattenyésztési terv végrehajtása során, hiszen a terv szerint az év végére 65 millió szárnyas lesz a Szovjetunió kolhozaiban, de a hároméves terv végén, 1951-ben már 200 millióra emelkedik számuk.

Külön nevezetessége a szovhozoknak a keltetőállomás. Valóságos hatalmas „gyár” ez.

Csirkegrád hatalmas léptekkel halad előre a fejlődés útján. Gépesítik a szovhoz munkáját és emelik a termelést. Ebben az évben 250.000 csirkét keltetnek ki az állomáson, de a hároméves terv végére már 700.000 csirke lesz az évi eredmény.

Nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is fejlődik Csirkegrád termelése. A szovhoz vezetősége elhatározta, hogy új tyúkfajtát tenyészt ki, amely egyesíti magában a húsa és tojó tyúk minden előnyét.

TUDÓS PARASZTEMBEREK

Mihail Javorszkij, a kemény-podolszki terület „Május 1” kolhoz tagja, részlegével ösztönözött természetet a kolhoz földjén. Javorszkij egyszer észrevette, hogy különleges rozskalászok nőnek a földjén. Ezeket a kalászokat nem négy sorban ülnek a gabonaszemek, mint általában, hanem hat sor van egy-egy kalászon. A kolhozparaszt ezután különleges gondot fordított erre a néhány kalászra. Aratásnál külön rakta és összel már nagyobb területet vetett be a hatsoros rozsból.

A KÖVETKEZŐ ÉVBEN természetesen még nagyobb terméshez jutott és ez már elegendő volt arra, hogy egész területét az új, hatsoros rozssal vessze be.

„Podolszki-rozs”-nak nevezte el Javorszkij ezt a rozsfajtát. Híre terjedt és a következő esztendőben már a környék számtalan kolhozában Podolszki-rozsot vetettek. Javorszkij ugyanakkor, méltóan a szocialista dolgozóhoz, a természet dicsőségét nem tartotta meg a

maga számára, hanem továbbadta a szomszédos kolhozoknak is.

Amióta ezt a különleges rozsfajtát sikerült természetien, azóta Javorszkijnak nagy a becsülete. A kolhoz vezetősége őt bizta meg a kolhozlaboratórium vezetésével.

JAVORSZKIJ NYOMBAN ÉRINTKEZÉSBE lépett a terület mezőgazdasági tudományos kutató intézetével és 25 féle különleges mezőgazdasági kultúrát kért, hogy azokkal kísérletezhessenek saját kolhozában.

Ez a kolhozparaszt egyszerű ember, aki azonban megértette, hogy a tudományt össze lehet és össze kell kapcsolni a gyakorlati élettel. Érintkezésbe lépett Ivan Jakuskinnal, a Lenin Mezőgazdasági Akadémia elnökével. Liszenkovól és több más mérnökkel és több más tudóssal; állandóan beszámol nekik kísérleteiről.

A szovjet parasztnak tudományos munkát folytatnak földjeiken: Ukrajna egyik legismertebb kolhozparasztja, Mark Ozernij, a Szocialista Munka Hőse, micsurinai módszerekkel különleges tengeri fajtát termesztett ki.

Egy másik ismert falusi tudós, Pijotr Pancso, kolhozának laboratórium-vezetője. A kolhozokban ugyanis házi laboratóriumok vannak, ahol a parasztnak a mezőgazdasági tudomány segítségével állandóan kísérleteznek, ennek eredményeként emelik a föld hozamát. A kolhozparasztnak nagyon jól tudják, hogy a szelekciónak, a kiválasztásnak milyen nagy jelentősége van a mezőgazdaság fejlesztésében.

KOLESZNYIK AKADEMİKUS IRÁNYÍTÁSA alatt sok száz és sok ezer micsurinista kolhozparaszt, tanító és iskolás diák végez kísérleteket a sokcsövű tengerivel. Kolesznyik akadémikusnak sikerült olyan tengeri-fajtát természetien, melyen a

szokásos két-három cső helyett 6-8, sőt 10 cső is megterem. Az ukrán parasztnak most ezt a Kolesznyik-féle tengeri-fajtát termesztik és az ukrán földeken hamarosan általánossá válik a sokcsövű tengeri.

A szocialista öntudat a tudománnyal és a tudósokkal való szoros együttműködés a szovjet parasztnak nagy kezdeményező készséget fejlesztett ki. Kiváló eredményeket értek el például a hajdinakása termesztésénél, melyet Sztálin „észak rizsének” nevezett. A szokásos hajdinakása-fajta 300 szemet ad, az újfajta sikertelen olyan fajtát természetien, mely 5-800 szemet is hoz.

Az egyszerű kolhozparasztok, a falusi tudósok mindig beszámolnak Liszenkovnak az elért eredményekről. Liszenkov minden tervet, minden újítást meghallgat és tanácsával megszabja a további kísérletezés irányát. Az úttörő parasztnak, a falusi tudósok munkája így gazdagítja a szovjetek országát.

Mozgósítják a dolgozó földműveseket Kolozs megyében a MNSz helyi szervezetei

KOLOZSVAR. — Javában folynak a nyári mezőgazdasági munkálatok Kolozs megyében. A községi ideiglenes bizottságok legtöbb helyen alaposan előkészítették a cséplési, betakarítási és tarlóhántási munkálatokat. A Román Munkáspárt helyi szervezeteinek aktivistái alapos körültekintéssel irányítják a mezőgazdasági munkálatokat. A dolgozó földművesek — a felvilágosító munka eredményeként — megértették kormányunknak a nyári mezőgazdasági munkálatok sikeres elvégzése érdekében hozott rendelkezéseit és visszavérve a kulákreakció mesterkedéseinek különböző megnyilvánulási formáit, lendületesen tesznek eleget hazafias kötelezettségeiknek. Ebben a munkában jelentős szerep jut a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteire.

A Román Munkáspárt helyi szervezeteinek irányításával a MNSz helyi szervezetei komoly akarással és igyekezettel végzik a mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos teendőiket. A helyi szervezetek vezetősége, az utcafelelősök és a szervezet tagjai részt vesznek az órákban, a biztonsági csoportokban és az ellenőrző munkákban. Káján községben például a MNSz-tagokból szervezett őrséget éjszakánként a szervezőfelelős és a titkár ellenőrzik. A szervezet vezetősége már befejezte a tarlóhántást és ezzel jó példát mutatott úgy a MNSz tagoknak, mint a többi dolgozó földműveseknek. Az eredmény: a legnagyobb rendben folynak a munkálatok. Ugyanez a helyzet Szováton is, ahol a MNSz elnöke a cséplőgépnél ellenőr és a végrehajtóbizottsági tagok őrséget állanak a szérűnél. Soós Gergely utcafelelős kemény osztályharcos alapon tevékenykedik és villágosítja fel a dolgozó földműveseket, ott, ahol erre szükség mutatkozik.

Helyenként a MNSz szervezetek tagjai, sőt néhol a vezetőség is ferde utakra téved a mezőgazdasági munkálatok elvégzésénél és a különböző, ezzel kapcsolatos tennivalók alkalmával. Berkenyesen például a MNSz elnöke és az egyik tag, Császár István, kézzel cséplétek otthon a gabonájukat. A szabotázs-cselekmény kivizsgálása

folymatban van. Frátán Rozsnyai András MNSz-tagnak a csépléssel kapcsolatos intézkedésekkel szemben ellenséges a magatartása és ezt nyíltan hangoztatja. Nagysármáson a reakció mindent elkövet, hogy a dolgozó földműveseket a szérűn való cséplés ellen lázítsa, de az erőteljes felvilágosító munka eredményeképpen, ma már a legnagyobb rendben folyik a cséplés. Lárca községben a szérűn való csépléssel kapcsolatos rendelkezéseket a MNSz elnöke rosszul értelmezte és így a szervezet tagjai sem látták tisztán a rendelkezések helyességét. A Román Munkáspárt helyi szervezete újból feldolgozta a rendelkezéseket. Az eredmény: a legnagyobb rendben folyik a cséplés és a beszolgáltatás.

Ahol a Román Munkáspárt vezetésével és irányításával a Magyar Népi Szövetség aktivistái lendületesen végzik a nyári mezőgazdasági munkálatok sikeres elvégzésével kapcsolatos teendőiket, ott a cséplés a beszolgáltatás és a tarlóhántás a legnagyobb rendben zajlik. Feketelakon már a trágyahordást is megkezdték a dolgozó földművesek.

Gyekén, Légenen, Palatkán kielégítően halad a munka. Uzdisztentpéteren és Tusonban már lanyhábban dolgozik a MNSz-szervezet vezetősége és ezért kevésbé kielégítő eredmény mutatkozik a cséplésnél és a beszolgáltatásnál.

Kevés kivétellel tehát eredményes munka folyik a falvakon. A dolgozó földművesek odaadással és becsülettel végzik hazafias kötelezettségüket s a Román Munkáspárt vezetésével tevékenykedő MNSz-szervezetek vezetőinek és öntudatos tagjainak nagyszorú példája nyomán sikeres munkát végeznek.

A nyári mezőgazdasági munkálatok sikeres elvégzése érdekében a Román Munkáspárt irányításával tevékenykedő helyi MNSz-szervezetek lendülete egyik biztosítéka az eredményes munkának. A gyengén dolgozó helyi MNSz-szervezeteket a megyei szervezet támogatja és serkenti nagyobb lendületre, hogy a terménybetakarítás, valamint a tarlóhántás és az ezekkel kapcsolatos munkálatokat minél nagyobb siker kísérje.

Hadrév dolgozó földművesei befejezik a tarlóhántást

BERKENYES

A RDNSZ szervezetének sorait megtisztították a reakciós elemektől a kolozsmegyei Berkenyes községben, Anca Mária és Raska Anna népellenes magatartású asszonyokat a taggyűlés leleplezte és kizárta a szervezet sorából. Ez a két asszony rémhíreket terjesztett és akadályozták a szervezet működését. Ince Zsófia levelező

HADRÉV

A tordamegyei Hadrév község dolgozó földművesei a Román Munkáspárt szervezetének irányításával lendülettel végzik a mezőgazdasági munkát. Az összes igák kint vannak a tarlókon, folyik a tarlóhántás. A dolgozó földművesek megértették a tarlóhántás fontosságát. Az elmúlt évben is elvégezték ezt a munkát, amelynek eredményeképpen ezévből bőségesebb termést arattak. A dolgozó földmű-

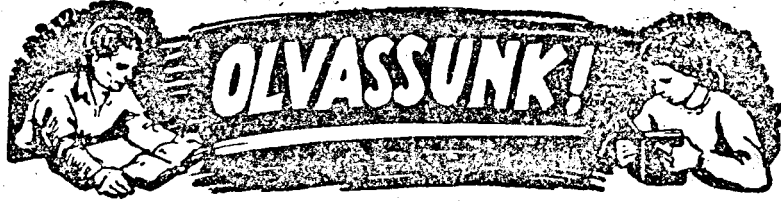
vesek szerződést kötöttek a gyéresi traktorállomással, így gépek is segítik a tarlóhántás gyors elvégzését. Ennek köszönhető az, hogy néhány nap múlva Hadrév határában befejezik a tarlóhántást, a dolgozó földművesek megvetik a jövő évi termés jó ágát.

Milik István levelező

BOGÁRTELKE

Az egyik középgazdával, Jankó Jánossal beszélgettünk a bogártelki szérűn. Jankó János — 6 hektár földje van — elmondotta, hogy szívesen adja a beszolgáltatandó mennyiséget, mi több, gabonafeleslegét is a dolgozók szükségleteinek fedezésére bocsátja, mert tudja, hogy a városi dolgozók a falusi szegény- és középparasztnak mellett állanak, s a beszolgáltatott gabona több iparcikket jelent a falusi dolgozók számára.

Albert Ilona levelező

DR. SZÖVÉRDI FERENC:

Sok mézet

Régen nélkülözötté kézikönyvet nyújt az Állami Kladó a méhészeknek. Nemcsak, hogy hízogot tölt be a mű, de a korszerű méhészkedés fegyvereit tartalmazza és adja a méhészek kezébe. Sokan foglalkoznak manapság méhészkedéssel. De ha megvizsgálják azt, hogy milyen eredményekkel jár a méhészkedés, azt állapítják meg, hogy alatta marad a megkívánt színvonalnak.

Az Állami Terv a méztermelés fokozását is előírja. Az ország méhállománya sokkal több mézet képes termelni, mint amennyit most adnak a méhek. Szakértelem kell azonban ahhoz, hogy fokozni tudjuk a mézhozamot. Ezt a szakértelet szerezheti meg a haladó és kezdő méhészt Szövérdi Ferenc dr. könyvéből.

A hatalmas munka behatóan foglalkozik a méhek életével, természetrajzával, s gazdag, ábrákkal kiegészített tartalma korszerű méhészet utjaira vezeti az olvasót. Mindezekon túl a könyv élvezetes olvasmány a hozzáértő ember számára is. Állítjuk, hogy kedvet kap a méhészethez már az, aki soha eddig nem foglalkozott méhészettel, ha kezébe veszi a könyvet. És hiszük, hogy sok olyan ember, akinek alkalmatlan van rá, hogy méhészkedjen — és elolvassa a könyvet — buzgalommal lát neki a munkának és beáll a méhészek sorába.

„A legtöbbben csak annyit tudnak a méhekről, — írja az előszóban a szerző —, hogy a virágokból mézet gyűjtenek és az avatatlankat megszurják. A méhek többi tevékenységéről már nagyon tág fogalmuk van s nincsenek tisztában az ezek révén hozott nemzetgazdasági haszon jelentőségével sem. A méhszurástól való félelem oktalan rémmeséket terjeszt erről az aránylag szelíd állatról, s a méhészetet talán emiatt tekintik egyesek a kiváltságos hozzáértők tudományának.

Kétségtelen, hogy mint minden foglalkozás, a méhészet is sok hozzáértést kíván, de aránylag könnyen megtanulhatjuk, ha a méhek szorgalmával és szeretettel fogunk hozzá. Könyvünknek éppen ez a célja: az eredményes méhészkedés tudományát mindenkinek hozzáférhetővé tenni, hogy minél szélesebb rétegek foglalkozzanak mezőgazdaságunk e hasznos ágazatával.”

A könyv teljesíti feladatát: nemcsak hozzáértést nyújt, de mozgólítólag hat, kedvet ad a méhészkedésre.

Aratási jelentés Kolozs megyéből

KOLOZSVAR. — A legújabb jelentések szerint Kolozs megye területén eddig 92 százalékban végezték el az aratást.

A cséplést, búzából 13.072, rozsából 1.441, árpából 2.480 és zabból 386 hektár területéről végezték el. Augusztus 31-ig a learatott tarlóinak 56 százalékát szántották fel.

A TORDAARANYOSI SZÉRŰKÖN...

áll szájában a panasz. Jól érzi, hogy 10 mázsa termés mellett mégsem illik panaszzkodni...

— Látnák, hogy mi van itt más években! Első osztályú földek! Tizenöt-tizenhat mázsa termés! — meséli mentegőződe.

— A kukorica milyen?
— Jó fejsek. Várják a szép, hosszú ősz.

— A buzahordással, hogy állunk?
— Minden bejött. Tetszik látni azt a hegyet és a keresztet köröskörüli? Az az egyetlen gazda, akinek még nincs itt a buzája. Annak is kivan a székere már érte.

A beforduló székereket, a rakosgatást nézzük, majd bucsuzunk.

— Jó munkát.
— Egészséget.

MAR ALKONYATBAN

köszönünk el. Autóink átfut Felvincen. Hosszu-hosszu hegyeken. Aztán völgyekbe érünk és máris a bágyoni hegyekben vagyunk. Más éghajlat, más földek ezek. Szintén elsőosztályú helyek. De ez már inkább hagyma-, zöldség-, krumpli-, konyhakert-ország. Azért látni

szépen megnőtt, szépen kicsővesedett kukoricásokat és learatott gabonaföldeket is. Felvincen ellentétben itt nagyon sok kereszt áll még a földiken. S a tarlóhántással is nagyon hátra vannak, illetőleg meg se kezdték, jelölnek annak, hogy a rendelkezések ugyan egyformák, de a községi ideiglenes bizottságok nem dolgoznak mindenütt ugyanazzal a lendülettel.

Kövenden a szövetkezet előtt az alkonyati csendet éppen a kisbíró dobja zavarja meg és a következőket mondja:

1. Közöszent, hogy aki még cséplétni akar, az holnap vigye ki a szérűre, mert a gép később messzire megy. 2. Közöszent, hogy aki a bágyoni tóba kendert akar áztatni, az vegyen ki cédulát a bágyoni ideiglenes bizottságtól. 3. Közöszent, hogy minél inkább sörörje meg még máma az utcáját és tisztítsa ki a sáncokat a piszoktól, aki nem teszi meg, az magára vessen.

A közöszent tett híreket mi is magunkénál téve, autóinkkal a határ elcsúszó szérűkre fordultunk. Két gép, s a föld két végében két szérű. Óriási,

mondhatnák példás kövendő rend.

OSZTÁLYTAGOZÓDÁS A SZÉRŰN

Egyik sorban két oldalt végig, kicsi asztalok, vagy 200 méterrel át. A két gép megkezdte a két végében a munkát. Előbb az egyik oldalt etetik meg, aztán a másikat. A két gép a szérű közepén össztalálkozik. Arrébb a kicsi sorok után új nagyobb buzautókat következnek. S ettől tisztas távolságra, újra sor, de itt már az asztalok ménekül nagyok. Az első: az egyiketáros gazdák gabonája. A második a közepeseké. A harmadik: a kulákoké. A szérűnek erre az osztálytagozódására mosolyogni kényszerülünk.

— Véletlenül különültek így el? Vagy akarattal csinálták így?

— Dehogyan véletlenül! Mi rendezték így — feleli a községi ideiglenes bizottság elnöke, a háromholdas gazda. — Szeretünk tiszta bort önteni a pohárba és tiszta buzát a zsákba. Azt, hogy ilyen egyenesek, ilyen lényűsok a sorok, azt is mi rendeztük így. A szalmát legkésőbb másnap el kell vinni. Aki nem viszi el, annak a szalmáját klosztják a földtelnek között. Rendnek muszáj lenni.

Közöszentünk az egyik gép felé.

Az ideiglenes bizottság elnöke kezében cigarettát ég. Az őt azonban odaér hozzá.

— Ne vegye rossz néven elnök testvér, ha maga cigarettázik, a többi is rágyújt.

— Igaza van — feleli — legjobban volna leszokni ezt az egész bagót — s a cigarettát szegyenkezve darócna drágájába fojtja.

A KÖZELGŐ ESTE

elől menekülve sietünk vissza Torda felé. Ismét Kövenden megyünk keresztül. Félóra se telt, ama híres, hírneves dobveréses közöszentét óta, de már mindenütt sörörnek és a sáncból is takarítják a szemetet. A szorgalmas seperésnek csak egy szépséghibája van. Öntözés nélkül iszonyúan felverik a port és ezzel talán több kárt csinálnak vele, mint hasznot... Az öntözés ugyanis nem volt bent a doboldásban, s a nép itt nagyon raszkodik a törvény betűjéhez... Ami nem kötelező, az nem kötelező...

Nagyon fegyelmezett, nagyon szorgalmas, igényes nép ez. Nyáron kinegy a tines az asszonyok hajából, de ősszel — hagyma és sárgarépa vadsár után — minden fehérnép öndolálat. Ugy öltözködnék, hogy a városban sem szébben, — hajtatja az autó utasai közül Bende Béla, volt kövendő lakos. Ugy beszél, mintha egy darab multját mondandó el. Hazabeszél. Ugyádszik visszavágni.

SZILÁGYI ANDRÁS

A tarlóhántás a jobb termést biztosítja!

A szovjet kormány újabb jegyzéke a jugoszláv kormányhoz

(Első oldali cikkünk folytatása.)

mellett nyilatkozott és nem tekintette lehetségesnek Olaszország határainak módosítását Jugoszlávia javára. Nyilvánvalóan nem a későbbi tények a lehető legvilágosabban beigazolták ezt.

Ugyanez mondható Ausztriáról is. A szovjet kormány Ausztria sérthetlensége mellett volt és marad továbbra is. Vajjon azt jelenti ez, hogy egyidejűleg Ausztria határainak megváltozhatatlansága mellett foglalt állást és nem vélte lehetségesnek Ausztria határainak módosítását Jugoszlávia javára? Világos, hogy nem jelent ilyesmit. A későbbi tények a lehető legvilágosabban beigazolták ezt, mert a szovjet kormány, Ausztria területi sérthetlenségét védve, ugyanakkor hangzott az osztrák határok Jugoszlávia javára történő kiigazításának szükségességét.

Kétség sem fér hozzá, hogy Jugoszlávia megkapta volna Szlovén-Karintiát, ha a jugoszláv kormány nem adta volna tanubizonyosságát gyávaságának és éppen gyávasága következtében, nem lett volna árulója Jugoszlávia nemzeti jogainak.

2

A jugoszláv kormány, annak tudatában, hogy Sztálin Rennerhez intézett levelével kapcsolatban koholt rágalmai alaptalanok, a rágalmozó koholmányok más változatahoz folyamodik, azt állítva jegyzékében, hogy a szovjet kormány nem tartotta lehetségesnek többé, hogy támogassa Jugoszlávia régi követeléseit. Szlovén-Karintia tekintetében; azokat a követeléseket, amelyekről a jugoszláv kormány azért mondott le, mert állítólag a Szovjetunió 50 millió dollárral többet kapott volna az Ausztriában levő szovjet javaknak az osztrák állam részére történt eladásakor.

Mint ismeretes, a postdami értekezlet határozatainak értelmében a Szovjetunió tulajdonjogot nyert a Kelet-Ausztriában levő német javak fölött, mint ahogy Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország tulajdonjogot nyertek a Nyugat-Ausztriában, Nyugat-Európában és az amerikai országokban található német javak fölött.

Eleget téve Ausztria kérésének, a szovjet kormány beleegyezett abba, hogy megfelelő ellenszolgáltatásért ezeknek a javaknak egy részét eladja Ausztriának. És íme, a jugoszláv kormány azt állítja, hogy „a szovjet kormány hozzájárult, hogy Karintia szlovénjei osztrák fennhatóság alatt maradjanak és elérte azt, hogy az ausztriai német javakért 50 millióval növelje az ellenszolgáltatás összegét, saját előnyére” és hogy ezzel kapcsolatban a szovjet kormány ezekért a javakért amint kérte volna nem 100 millió dollárt, hanem 150 millió dollárt kellett volna kapnia.

Nem hittük volna, hogy a jugoszláv kormány ilyen mélyre süllyedjen, hogy a Szovjetunióról ilyen aljasan és piszkosan gondolkozzék. Kétségtelen, hogy csak azok az emberek sorolhatnak fel minden lelkiismeretfurdalás és szégyenérzet nélkül het-havat a Szovjetunióról és kormányáról, akik elárulták a szocializmust és a demokráciát; és dühöngő fasiztákká váltak.

A jugoszláv kormány állításában egyetlen szó sincs, amely ne legyen hazugság. Nem igaz, hogy a szovjet kormány 100 millió dollárt kért ellenszolgáltatásért a javakért. A valóságban 200 millió dollárt kért.

Nem igaz, hogy a szovjet kormány a megállapított áron felül kap 50 millió dollárt. A valóságban a megállapított áron alul kap 50 millió dollárt.

Nem igaz, hogy Karintia kérdésének valami köze lenne az ausztriai szovjet javak eladásához, miután éppen a jugoszláv kormány piszkos feltételezése nem hagy helyet itt a Szlovén-Karintia kérdésnek.

Mindezek a jugoszláv kormány koholmányai és hazugságai.

Nem uraim! Nem a szovjet kormány, hanem a jugoszláv kormány árulta el a karintiai szlovének érdekeit, amikor még 1947-ben lemondott összes területi követeléseiről Ausztriával szemben.

Létezik egy okmány — Kar-

dely levele, amelyet 1947 április 20-án írt az Ausztriához, amelyben a jugoszláv kormány lemond Szlovén-Karintiáról és arra korlátozódik csupán, hogy a két villamoserő-központ ügyvezetésében különleges jogokat nyerjen.

Ebben az okmányban a következő áll:

„Ezt a kérdést egy kis határhelyesbítéssel lehet elintézni, amelynek érdekében egy tervezetet mutatok be, két változatban, végső esetben pedig úgy lehet elintézni, hogy a Jugoszláv Szövetségi Népi Köztársaság számára különleges jogokat állapítsanak meg e központok ügyvezetésében.”

A jugoszláv kormány nem szabadulhat meg ettől az áruló okmánytól, mint ahogyan nem szabadulhat meg saját árnyékától sem. Említésreméltó, hogy ugyanakkor, amikor a jugoszláv kormány Kardelj levelében lemond Szlovén-Karintiáról, a szovjet küldöttség a külügyminiszterek tanácsának moszkvai értekezletén, 1947 április 21-én, Kardelj levele érkezése utáni napon, a következőket jelenti ki:

„A szovjet küldöttség megalapozottnak ismeri el a jugoszláv kormány javaslatát Szlovén-Karintiának a Jugoszláviához tartozó Szlovéniával történő egyesítésére, valamint a határmenti szlovén vidékekre, a burgenlandi horvátok nemzeti jogainak biztosítására vonatkozó külön szabályzat tekintetében, — amint azt a jugoszláv küldöttség memorandumában bemutatta a helyettes külügyminiszterek londoni értekezletén, 1947 január 22-én. A szovjet kormány támogatja a fentemlített javaslatot.”

Mint ismeretes, a szovjet küldöttség fenti nyilatkozatát utólag bevették az osztrák békeszerződés előkészítő bizottságának a külügyminiszterek tanácsához 1947 októberében intézett jelentésébe.

Létezik még egy másik okirat is. 1949 augusztus 3-i jegyzékében a jugoszláv kormány kijelentette, hogy a jugoszláv kor-

mány javaslatának megfelelően, — amelyet június 14-én nyújtottak be a brit miniszternek, Noël Bakernek, — a szovjet kormányt még 1947 április 20-án értesítették a Visinszkijhez intézett levelében, vagyis Kardelj fentemlített levelében. Ezzel a jugoszláv kormány augusztus 3-i jegyzékében beismerte, hogy a brit kormányt 1947 júniusában értesítette az Ausztriával szembeni összes területi követelésekről szóló lemondásáról.

Szlovén-Karintia tekintetében. Magával ezzel a ténnyel, nem csupán a brit kormány, hanem az Egyesült Államok és Franciaország kormányai is, — amelyek közös tagadó-vonalat vallottak Jugoszlávia Ausztriával szembeni területi követeléseinek ügyében, — értesültek arról, hogy a jugoszláv kormány, látszatra fentartva a külügyminiszterek tanácsán tett formális nyilatkozatait Szlovén-Karintiaival szembeni területi követeléseiről, a valóságban lemondott ezekről, elárulva a karintiai szlovének érdekeit és Jugoszlávia nemzeti jogait.

Mindezek után teljesen nyilvánvaló a jugoszláv kormány augusztus 20-i jegyzékében tett nyilatkozatának hazug jellege, amelyben azt mondja, hogy „mindenki tudja, hogy a jugoszláv kormány nem mondott le és nem szüntette be egy percig sem a harcot Szlovén-Karintia visszacsatolásáért...”

A jugoszláv kormány kétszínűsége és hazugságai annál nyilvánvalóbbak, mivel a fentemlített tárgyalásokat az angol miniszterekkel a szovjet kormány előtt eltitkolva, a Szovjetunió-háta mögött folytatták.

Mint ismeretes, Kardeljnek április 20-án kelt levele semmit sem mond arról a tényről, hogy a jugoszláv kormány tájékoztatni óhajtja az angol kormányt a Szlovén-Karintia kérdésében tett engedelméről.

A szovjet kormányt egyáltalán nem tájékoztatták ezekről a tárgyalásokról mindaddig, amíg 1947 júliusában az egyik jugoszláv diplomata Bécsben elszölte magát, az ausztriai szovjet politikai tanácsos helyettesével folytatott megbeszélése alkalmával. A szovjet kormány belgrádi

nagykövete útján csak ezután kérte, hogy a jugoszláv kormány magyarázatot adjon ebben az ügyben. 1947. augusztus 5-én a szovjet nagykövet, A. Lavrentyjev megbeszélést folytatott Tito miniszterelnökkel és helyettesével, Kardeljvel. A szovjet nagykövetnek arra a kérésére, hogy informálja a szovjet kormányt a Noel Bakerrel Belgrádban folytatott tárgyalásokról, — Tito eleinte kijelentette, hogy ezeken a tárgyalásokon a jugoszláv kormány fenntartotta Szlovén-Karintiára vonatkozó hivatalos javaslatát, amelyeket a külügyminiszterek tanácsa elé terjesztett, de Tito szavait Kardelj azonnal kijavította, elismerve, hogy Noel Baker tájékoztatták a Szlovén-Karintiaira vonatkozó minimális területi igényekről is. Mégis csak a jugoszláv kormány 1949. augusztus 3-i jegyzékéből derült ki, hogy Noel Baker brit miniszterrel közölték a jugoszláv kormánynak az 1947. április 20-i Kardelj-féle levélben kifejtett javaslatát, amelyek a jugoszláv kormány lemondásáról tartalmazták a Szlovén-Karintiaira vonatkozó bármilyen területi követelésekről.

Ezek a tények bizonyítják elsősorban, hogy a jugoszláv kormány tájékoztatta a brit kormányt még 1947 év nyarán arról, hogy lemond szlovén Karintiáról szóló követeléseiről, eltitkolva ezt a Szovjetunió kormánya elől. Ezek a tények bizonyítják másodsorban, hogy a jugoszláv kormány kétkulacos magatartást tanúsított ugy 1947-ben, mint később, fitogtatva, hogy harcol szlovén Karintiáért, bár valójában a jugoszláv kormány az angol kormány képviselőjével kötött titkos egyességben már két évvel előbb lemondott szlovén Karintiáról. Ezek a tények bizonyítják harmadsorban, hogy a nyugati hatalmak tisztában lévén Jugoszláviának szlovén Karintiáról való lemondásáról, még makacsabban ellenkeznek a jugoszláv területi követeléseket, ami lehetetlenné tette a szovjet kormánynak, hogy sikereket érjen el a jugoszláv követelések támogatásában.

(A szovjet kormány jegyzékének befejező részét holnapi lapszámunkban közöljük.)

DENTOCOOP

FOGÁSZATI SZÖVETKEZET

Kolozsvár, Viléz Mihály- (Széchenyi)-tér 18. sz. alatt

megnyit a 1. számú fogászati rendelőjét,

ahol mindenféle fogászati munkát elfogad, melyről számla totó áron, szakszerkezeti tagok, valamint azok családtagjai részére

ADÁS-VÉTEL

„ZÜNDAPP”, 250 köbcentis, gar-dántengelyes motorkerékpár, kifogástalan eladó. Bethien-utca 18. 5971
GYÜMÖLCSPRÉS eladó. Ilie Macelar (Zsák)-utca 3. 6015
TELJESEN jókarban lévő ebédülő olcsón eladó. Jászai-utca 1. II. emelet. Deák Erzsébet-hídnál. Fellegvári oldal. 6017
SZEKRENY, antik tükör, listes ládák eladók. Dacia-utca 4. ajtó 8. 6038
NEGELYUKU Zephir-kályha eladó. Budai Nagy Antal-utca 160. Tkv
KERESÜNK megvételre egy szí-mológépet. Dózsa György-utca 12., CFR-iroda, I. emelet. 6077
STELZHAMMER rövid zongora, szerkesztés eladó. Horea-ut 92., földszint. 6078
HAIÓSZOBA, Phillips-rádió eladó. Érdeklődni minden délután Horea-ut 86., II. emelet, 10. ajtó. 6006

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ belföldi perzsabunda, kitűnő állapotban és egy varrógép. Cim a kiadóban. 6084
ELADÓK: krokodil, barna női ridikül, egy pár valódi kanadai nerc, összehajtható nyugágy. Alkony-utca 33., 12—18 óráig. 6053
EREDETI „SCHWEITZER” női varrógép eladó. Természetben is fizezhető. Molotov (volt Deák Ferenc)-utca 46., szabóüzletben. 6074/a
ELADÓ portabil írógép. Cim a kiadóban. 6087
ELADÓ női Singer-varrógép. Petru Maior-utca 7., földszint. 6038
STRAF és jókarban lévő bricska eladó. Giordano Bruno-utca 40. Kerekdomb. 6052
FIGYELEM! Gazdasszonyok! Kár a fosztatlan liba- és rucatólat eldobni. Pénzt kapnak érte. „Hella”, Malom-utca 16. 6062

INGATLAN-LAKÁS

EGYEDÜLLŐ fiatalember butorozott szobás keres, lehetőleg központban, családi lakás keretén belül. Ajánlatokat Einstein-utca 12 szám címre. Tkv.
ELADÓ egy szoba, konyhás új ház, beköltözhető. Istók, ingatlan-iroda, Molotov-utca 11. 6058
BUTOROZOTT SZOBÁT keresek diák-flannak. Temesvárra cseredlakót is veszek. Dr. Róth Ottó, kolozsvári I. számú orvosi klinika, I. emelet, 17. ajtó. 6030

KISEBB családi házat keresek megvételre, esetleg öröklakást. Cserébe adnék 2 szoba komfortos, külön telkes lakást. Cimeket „Családi ház” jellegre kiadóba. 6085
KÖZPONTTÓL nem nagyon messze butorozott szobát teljes ellátással keresek. Cimeket kiadóba „Jó ellátás” jellegre. 6074

ALLÁST KAPHAT

KERESEK felvételre perfekt szöveget, aki gépi szövéseben jár-tas. Jelentkezhet Cartesius-utca 11 szám alatt, délután 2—3 óra között. 6081
MINDENFELTALAN szakácsnét azonnal-ra felveszek. Wilson-utca 3, földszint. 6030

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT vasárnap reggel Cipariu, Ács és Kovács-utca elején fekete lakkbőr-tárca a benne lévő iratokkal, személyazonossággal igazolvánnyal, stb. Felkérem az illetőt, sziveskedjék az iratokat Cipariu-utca 14 alá eljuttatni, a pénzt megtarthatja. Tkv
OROSZ nyelvet tanítok magán-órákon. Érdeklődni „Komoly tanulás” jellegre a kiadóban. 6089
MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

ELVESZETT hathónapos fekete ártán sertés. Megtalálójára jutalomban részesül. Jenei, Ioan Vidu-utca 8 szám alatt. 6073
MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése, „Dália”, Horea-ut 35. Tkv.

Literes úveget,

fehéret vagy zöldet bármilyen mennyiségben veszünk 12 lejért darabját.

CLUJEANUL szesz- és cetygár. Traian-utca 36

Kerámiat szakiskola nyitlik Kolozsvárt

Beiratkozás szeptember 5—10. között a PORCELÁNGYÁRBAN Irizs-telep

A Kolozsvári

„UNIREA”

FÉMPARI ÜZEMEK SÜRGŐSEN ALKALMAZNAK: SEGÉDMUNKÁSOKAT, NAP-SZÁMOSOKAT, ESZTERGÁLYOSOKAT, GYALUSOKAT, MARÓSOKAT, JÓ GÉPLAKATOSOKAT ÉS ÖNTÖKET.

Jelentkezni a gyárban személyesen, reggel 7—9 óra között.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs előadás.
MAXIM GORKIJ: Két film: Urál és Letonia dala. Technicolor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor.
MUNKÁS MOZGÓ: Egy éjszaka át. Páratlanul izgalmas szovjet film. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délután 3 órától is.
POPULAR: A Volgán. Végig színes film. Kezdet: 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délután 11 órákor matiné.
UJ IDŐK: Szovjet híradó 16. sz. — Romfilmhíradó. — Csajkovszkij élete. 7 felvonásban. Grandiózus film a halhatatlan zeneszerző életéből.
URANIA: Utcai ismeretség. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor.
VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.